



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Perfectionibus Moribusque Divinis Libri XIV

Lessius, Leonardus

Antverpiae, 1620

Cap. XII. De beneficio Thesauri perpetui meritorum Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46817](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46817)

fecta à filiis suis adoptiuis per spiritum adoptionis: sicut Rex longè pluris æstimat obsequium filij adoptiui (cui tamen suum spiritum communicare non potest) quàm famuli vel extranei, & maiore præmio dignum censet; idque tantummodò ex eo quòd illum iam acceptarit in filium. Cuius ratio videtur esse, quòd quòd persona est excellentior vel charior, eò pluris æstimandum sit eius obsequium: quia per illud ipsa cum tota sua dignitate & amabili bonitate se illi subiicit, & in eius cultum ac honorem impendit. Vilitas autem personæ multum detrahit operis æstimationi: similiter si parum sit grata ei cui defert obsequium. Itaque cum esse filium Dei, eiusque oræditum esse spiritu, tribuat homini summam excellentiam, faciaturque Deo charissimum, fit vt opera eius & obsequia in Deum maximi æstimentur, & condigna censeantur vitæ æternæ remuneratione.

CAPVT XII.

De beneficio Thesauri perpetui meritorum Christi.

*Septimum
beneficium,
Thesaurus
meritorum.*

*Magnitudo
huius benefi-
cij.*

SEPTIMUM beneficium est *Thesaurus perpetuus* & inexhaustus ⁸¹ reconciliationis. Filius enim Dei ita negotium nostrum cum diuina iustitia composuit, vt non tantum semel nobis peccatorum fieret remissio, nec semel dumtaxat restitueretur adoptio, & ius vitæ æternæ amissum; sed centies, imò millies, vel potius infinities, nempe quotiescumque contingeret relabi, & per veram pœnitentiam ad ipsum conuerti. quæ certè misericordia prorsus est inaudita & inæstimabilis. Quis vniquam Princeps ita fuit clemens aut misericors, vt paratus esset subito ignoscere crimina læsæ Maiestatis, vel aliàs capitalia, quotiescumque illa quis committeret, & veniam postularet? Vix enim reperias qui bis terte vni eidemque in huiusmodi noxas relapso indulserit. Imò neque vniquam parens in filium ad eò fuit indulgens, vt semper in gratiam reciperet, quoties post noua scelera in ipsum patrata veniam peteret. At Deus non solum semel indulsit, legem naturæ relaxans, & peccatum mortiferum natura sua incondonabile efficiens remissibile, & quodam modo veniale; sed etiam paratus est id millies facere: nec solum est paratus remittere, sed etiam thesaurum infinitum meritorum & satisfactionum construxit, vnde copia nobis suppetret exhibendi æquiualens noxæ, & omnem iniuriam sarcienti.

Hic

Hic est *fontes patens domus Iacob in ablutionem peccatoris & menstrua* Zachar. 13.
ta: hic est pretiosissimus thesaurus, ex quo nobis omnes diuitiæ
 spirituales & æterna hauriuntur; hic est omnium bonorum inex-
 haustus oceanus. sine hoc nihil actum erat. Etsi enim vna remis-
 sio vnaque adoptio infinitæ sit æstimationis, parum tamen nobis
 profuisset, si semel tantum vel bis potuisset nobis obtingere, adeo
 inconstans, infirma, & ad malum prona est voluntas nostra. Si an-
 gelis semel peccantibus, vel semel oblata fuisset facultas reconci-
 liationis; infinite id æstimassent, & infinito beneficio se putassent
 affectos. quanti nobis æstimandum erit, quibus sine fine peccan-
 tibus, sine fine, sine numero, sine limitatione offertur remissio, &
 constituitur thesaurus, vnde satisfaciamus tot debitis tam im-
 mensis & infinitis? Ratione huius thesauri Christus dicitur *inter-*
pellare pro nobis, & esse noster advocatus apud Patrem. non semel Rom. 8.
 aut bis vel decies aut centies, sed semper & assidue: quia totum 1. Ioan. 2.
 eius meritum semper est in conspectu Patris & totius Trinitatis,
 semper nobis misericordiam & gratiam flagitans. manet enim
 Christus apud Patrem in eadem benignissima erga nos mente, in
 qua fuit in hac vita, cupiens nobis sua merita secundum ordinem
 diuinæ prouidentia prodesse. De hac interpellatione loquitur
 Apostolus ad Rom. 8. cum ait *Christum Iesum qui est ad dextram* Quomodo
Patris interpellare pro nobis. & ad Hebr. 7. *Semper uiuens ad interpel-* Christus in-
landum pro nobis. & S. Ioannes Epist. 1. cap. 2. *Si quis peccauerit, aduo-* terpellat pro
catum habemus apud Patrem, Iesum Christum iustum. loquuntur Chim nobis.
 de interpellatione & aduocatione illa in qua omnem fiduciam
 collocare debemus, quæ fit per merita & preces quas fecit in vita Non inter-
 mortali, quæ semper manent in conspectu & acceptance Dei: pellat per
 non autem per nouas aliquas preces quas offerat in celo. In his nouas preces.
 enim fiduciam collocare, non possumus, cum de illis nihil constet.
 Facibus autem precibus ei opus non esse vt huic vel illi venia aut
 aliquod peculiare beneficium gratiæ præstetur, aut vt Sacrificium
 nostrum effectum habeat, ex eo constare potest, quod ipsi post
 resurrectionem *data sit omnis potestas in celo & in terra:* ac proinde Matth. 28.
 maximè in iis quæ ad salutem hominum pertinent, quos ipse suo
 Sanguine sibi acquisierat. Itaque ipse per se sua ordinaria potestate
 omnia illa præstare potest, neget oratione: Sancti quia per se
 non possunt omnia, egent oratione vt nobis impetrent, vnde eos ro-
 gamus vt pro nobis orent, scientes non alia ratione posse nobis pro-
 desse: Christum autem nefas est rogare vt pro nobis oret, quasi ora-
 tione

M m

tione opus habeat sicut Sancti: sed rogandus ut misereatur, ut veniam, gratiam, & perseverantiam donet. Accedit, quod cum esset in vita mortali & statu merendi, omnia illi in particulari præuisa, non solum omnes homines nascitur, sed etiam omnia illorum opera, omnes occasiones & circumstantiæ rerum quibus aliquod gratiæ beneficium erat conferendum; vnde in particulari poterat tunc mereri & petere ut sic omnia illa beneficia conferrentur. id autem re ipsa fecisse ex eo colligimus, quia hoc est longè perfectius & accommodatius completæ redemptioni, quàm si modò opus esset illi novis precibus apud Patrem.

Forrò *semper interpellat*, quia eius merita non possunt exhausti, nec plene unquam cõpensari, cum sint infinitæ æstimationis. Merita Sanctorum non sic interpellant pro nobis, quia pro nobis non valent ex condigno, sed solum pro ipsis, quibus iam plene sunt compensata, excepta gloriâ Resurrectione, respectu cuius possunt dici interpellare. Vnde ut Sancti pro aliis impetrent, opus est nova prece, quam Deus intuitu meritorum priorum, & maxime meritorum Christi (sine quibus non habent preces illæ sufficientem dignitatem pro aliis) exaudit. Christus enim meruit ut preces quæ pro aliis factæ non sunt condignæ ad obtinendû bonum quod petitur, à Deo exaudiantur. Ad hanc interpellationem (humano more rem concipiendo) multum facit quòd Christus sit apud Patrem, & quòd semper vivat, non amplius moriturus. Vnde Scriptura has duas circumstantias notat. plus enim potest qui præsens est Regi, & in summa auctoritate, quàm qui absens, vel minoris dignitatis: & præsentia sui corporis in quo vestigia Vulnerum remanent, memoriam excitat eorum quæ gessit & perpassus est, & tacita ipsa specie petit mercedem. Similiter maior ratio haberi solet viuorum quàm mortuorum, & in viuo perseverare potest pristinus amor & benigna affectio iuandi. Hanc rem bene tractavit Gabriel Vasquez in 3. par. disput. 82.

*Facilitas
hauriendi
ex thesauro
Christi.*

Ad cumulum huius effusissimæ misericordiæ accedit summa facilitas, qua hic thesaurus nobis applicatur & communicatur. Et si enim longo labore, aspera pœnitentia, & multis cruciatibus corporis opus foret, nihil esset recusandum, nihil detrectandum; sed summis votis amplectendum. quidlibet, ad tantum bonum obtinendum. Poruisset quidem, & merito, diuina bonitas multas & diuturnas à nobis asperitates exigere, sed præ nimia dulcedinis suæ abundantia noluit, verùm sola à nobis peccatorum displicentia cum

cum proposito emendationis requisita, externas quasdam ceremonias numero paucissimas, usu facillimas, virtute efficacissimas, forma decentissimas, significatione sanctissimas constituit, quibus hunc thesaurum, vnaque reconciliationem, adoptionem, & ius vitæ æternæ inclusit, vt eo ipso quo ceremoniis illis vtimur, ista omnia bona consequamur. Cum enim illæ ceremoniæ externique ritus ex diuina ordinatione habeant annexa vel inclusa Christi merita, hoc ipso quo illas vsurpamus, illa merita nobis donantur, & quodammodo fiunt nostra, perinde ac si à nobis præstita essent.

- 85 His ditati, Primò quidem pro culpis omnibus mortiferis, & æterna pœna condignè satisfaciamus, omnem iniuriam Deo illatam ex æquo compensantes. Omnis quidem nostra satisfactio, & contritio, & dilectio, & quidquid demum à nobis etiam ex gratiæ auxilio præstari potest absque Christi merito coniuncto, infinitè abest ab ea dignitate & præstantia, quæ culpæ letali & pœnæ æternæ par esse, & ex æquo respondere queat. Vnde per illa condignè satisfacere non possumus: verùm applicatione ista per Sacramenta, ex thesauro meritorum Christi facta, nihil deest nobis quò minus diuinæ iustitiæ condignam compensationem (vt pote ipsius Christi satisfactionem nobis donatam) possimus exhibere.

Sacramenta.
Effectus Sacramentorum.
Primò, Satisfactio pro culpa & pœna æterna.

Secundò, Digni efficitur adoptione diuina, qua in filios Dei adoptamur; qua obtenta, iam vitæ æternæ regniq̃ celestis ius habemus. *Si enim filij Dei, & heredes: heredes quidem Dei, coheredes autem Christi,* vt Apostolus ad Rom. 8. ait. Nullum opus creaturæ etiam si supernaturalis dicatur, si per se spectetur, tanti est pretij, vt hanc tam eximiam sublimationem possit ex dignitate promereri. Solus Filius Dei, cuius meritum infinitæ æstimationis potuit, qui etiam nos tanto bono digni efficeremur, suum meritum nobis communicauit.

Secundò, Adoptio.

- 86 Tertio, Meremur diuinam protectionem, qua nos tamquam filios protegat, & vsque in finem dirigat. Non enim satisfacerat peccata condonari, Deo reconciliari, in filios Dei & heredes adoptari; sed oportebat præter omnia ista, adesse nobis diuinam protectionem & directionem, per quam in finem vsque in statu filiorum aduersus omnes tentationes carnis, mundi & satanæ possemus perseuerare. Hæc itaque custodia & gubernatio diuina, ob idem Christi meritum nobis in Sacramentis collatum, est debita, non minus quam reconciliatio & adoptio. Hæc summatim sunt bona, quæ im-

Tertio, Protectio, & directio.

mediatè ex Christi merito per Sacramenta summa facilitate consequimur, quorum singula infinita sunt æstimationis, vt ex iis quæ supra dicta sunt, satis constat.

Benignum Dei consilium in Sacramentis instituentis.
Admiranda prorsus in hac re est diuina misericordia. Si enim ad huius thesauri applicationem & communionem, perfectam contritionem vel dilectionem Dei exegisset, sicut in veteri Testamento, pauci sanè Deo reconciliati & salui effecti fuissent: paucorum enim est ista tam perfecta animi comparatio, vtpote egens multo lumine, multa gratia excitante, multoque conatu natura. Itaque vt via salutis omnibus pateret facilisque esset, & nemo asperitate remedij detereretur; rudi & imperfecta animi dispositione contentus, thesaurum istum externis quibusdam ritibus, quorum vsus cuilibet facilis sit & expeditus, inclusit; aded vt nemo sit qui non facile Deo reconciliari, & apertam salutem æternam, quam diu est in hac vita mortali, recuperare possit; nec quidquam excusationis possimus prætere, si à salute exciderimus.

Dist. imen noue Legis & veteris.
Atque in hoc maximè sita est nouæ Legis præstantia & discrimen à Lege veteri. Etsi enim Lex noua præstet veteri, notitiæ perfectione, quod in ea per Christi doctrinam sit clarior & distinctior rerum diuinarum, Messia, & ceterorum ad salutem pertinentium cognitio, quàm fuerit in veteri; tamen hæc non est primaria eius commendatio. Nulla enim notitia, nulla fides, quantumuis magna, vi sua à peccatis liberare potest. Principalis itaq; nouæ Legis dignitas in eo sita est, quod vim habeat delendi peccati, & reconciliandi Deo, restituendæque adoptionis & dignitatis amissæ, qua vi caruit Lex vetus. Hanc autem vim habet, quatenus continet Sacramenta, præscribitque illas caerimonias & ritus externos, quibus thesaurus meritorum Christi est inclusus, nobisque applicatur & communicatur. Sanè nulla alia apparet ratio, qua Lex noua gratiam conferat, præter istam. Tolle Sacramentorum usum, noua Lex non magis habet vim iustificandi quàm vetus: loquor de Lege externa, non de spiritu dilectionis, quem interdum D. Augustinus nouam Legem vocat. verum & hic Spiritus per Sacramenta confertur. Præcipuum itaque Legis nouæ beneficium in Sacramentorum ratione, quibus thesaurus ille diuinus meritorum Christi inclusus nobis communicatur, situm est. Vnde etiam diabolus hoc probe sciens, tanto studio per suos ministros hæreticos Sacramenta nititur euertere & exterminare.

In Lege veteri nulla erat externa caerimonia, qua Christi satisfactio

atio & meritum applicaretur, quia nondum erat reipsa exhibitum, sed solum promissum. Itaque sola fide & spe apprehendi poterat, quorum actuum interuentu, accedente simul contritione, applicabatur ad iustificationem; vel potius Deus, intuitu solutionis & satisfactionis per Christum exhibendæ, dispensatoricè & ex benignitate peccata condonabat, & iustitiam impertiebat. Cum enim natura rerum postularer, vt prius exhiberetur satisfactio pro culpa & iniuria in Deum commissa, quàm peccator reciperetur in gratiam; Deus contraria ratione vsus, in hac natura lege dispensauit; & propter satisfactionem Christi futuris temporibus exhibendam, peccatores fide & spe ipsum apprehendentes sibi reconciliauit; prius impertiens præmium, quàm oblatum esset meritum; prius condonans culpam, quàm rogata pro nobis esset venia; & prius laxans captiuum, quàm exhibitum aut promissum esset lytron. Itaque cum merita Christi nondum essent reipsa, non poterant ita donari, & per externa elementa applicari, nec homines per illa digni fieri reconciliatione, sicut in nouo Testamento, quando reipsa sunt præstita, & in acceptatione diuina, veluti pecunia numerata & representata in arario Principis, manent reposita.

Cur Lex veteris non iustificauerit.

Quomodo veteres iustificati.

90 Dices: Merita Christi sunt infiniti valoris; ergo si illa nobis donantur, debetur nobis infinitum præmium, vel saltem omnibus æquale, & æqualis omnium erit dignitas apud Deum, qui Sacramentorum sunt participes. Respondeo, Id non sequi; quia etiam si nobis illa merita tota donentur, non tamen ita, vt totam vim suam in nobis exerant, sed secundum certam mensuram diuinitus præscriptam, & iuxta dispositionem cuiusque. Quidquid enim recipitur in aliquo, iuxta suscipientis dispositionem & capacitatem recipitur. Sicut etiam Spiritus sanctus donatur omnibus qui iustificantur, & illum habendo efficiuntur filij Dei, non tamen omnes æquè sunt sancti; quia etiam si totum singuli habeant, non tamen æquali modo, sed alij perfectiùs, alij minus perfectè. Sic etsi omnes Beati totum Deum videant, non tamen omnes æquè sunt beati; quia non æquè perfectè illum vident. Sic etiam in rebus humanis eadem res perfectiùs & pleniùs haberi ac possideri potest, vel minus plene, iuxta modum & mensuram à donante præscriptam, & donatarij capacitatem. Simili ergo modo Christi meritum perfectiori vel minus perfectò modo applicari, communicari, & haberi potest, etsi totum singulis communicetur.

Obiectio.

An meritum Christi habeat in nobis effectum infinitum.

91 Itaque quamuis infinitum sit, potest tamen non infinite com-

*Meritum
Christi ad
duos effectus
communicatur,
& quod
discrimine.*

municari. Communicatur autem ad duos potissimum effectus, ad remissionem peccatorum, & ad adoptionem filiorum. Ad priorem effectum communicatur quodammodo infinite & absque mensura: nam ita nobis datur, ut eius communione efficiamur digni remissione omnium peccatorum, etiam infinitorum, si infinita à nobis commissa forent. Satisfacimus enim per illud pro omnibus peccatis, saltem quoad culpam & poenam æternam: pro poena tamen temporali non semper; vnde quoad hanc est limitatio in applicatione: sed id provenit ex insufficientia & imperfectione nostræ dispositionis, non ex circumscriptione aut defectu virtutis meriti Christi Sacramento annexi.

Ad posteriorem non ita applicatur ut efficiamur Deo infinite grati, & digni infinito quodam adoptionis gradu, sed secundum certum modum diuinitus limitatum, & prout dispositio maior vel minor in nobis fuerit. Itaque meritum Christi, ut satisfactio, habet effectum in nobis quodammodo infinitum, quia respondet infinitis peccatis, illa ex æquo compensans & excedens: ut verò est meritum bonorum supernaturalium, habet effectum magis limitatum. Cum enim hæc communicatio meritorum non physice (sicut in Christo) sed moraliter fiat per imputationem & acceptationem; tota pendet in suis effectibus ex ordinatione sapientiæ diuinæ, Sacramenta sic vel sic instituentis, & merita Christi diuersis modis annectentis. Continent quidem omnia Sacramenta meritum Christi infinitum, sed illud applicant ad maiorem vel minorem effectum, pro ratione dispositionis: quamuis ea quæ perfectiora & digniora sunt, ceteris paribus, ad eandem dispositionem maiorem gratiæ effectum conferant.

CAPVT XIII.

*De venerabili Eucharistiæ beneficio, ut est Sacrificiū:
& quomodo peragatur.*

*Octauum bene-
feciū,
Eucharistiæ.*

OCTAVVM opus diuinæ misericordiæ est sacratissima Eucharistiæ mysterium. Hoc beneficium est prorsus admirabile, & maxime declarat immensam Dei in nos benignitatem & misericordiæ abyssum, non minus quam beneficium Incarnationis. Occuluit enim seipsum totum, corpus, sanguinem, animam cum omnibus donis & gratiis cælestibus, cumque tota Diuinitate sua modo